

DE HUISDEUR HOEFT NIET OP SLOT, AUTOSLEUTELS LAAT JE IN HET CONTACT

mee lossen ze hun beloftes in, in ruil voor hun gezondheid, kinderen of geldzaken. Onder de pelgrims bevinden zich vele emigranten uit Canada en de VS. Het eiland mag nog zo klein zijn, het had tot 1940 een internationale luchthaven: Santa Maria was voor Amerikanen het dichtstbijgelegen deel van Europa.

Geen stoplichten

Van de ooit 50.000 bewoners zijn er nog 6000 over. Daarmee is de rust en de kleinschaligheid terug. De huisdeur hoeft niet op slot, autosleutels laat je in het contact steken, er zijn geen stoplichten en ook geen hoge gebouwen. Nadeel van de leegloop: voor middelbaar onderwijs moeten kinderen naar São Miguel, een eiland 100 kilometer verderop.

Ook Moederdag is destijds ten prooi gevallen aan de amerikanisering: het wordt in mei gevierd, van oudsher was dat op 8 december, de dag van de Onbevleete Ontvangenis van Maria. „Ouderen zijn dat gewend, daarom vieren wij het thuis dubbel”, zegt Maria João (36), in een café in het gehucht Santa Bárbara.

Dat de moeders op een voetstuk staan,

is historisch zo gegroeid. De mannen werkten in de walvisfabriek en op het veld en bleven daardoor lang analfabeet of laag geletterd. De vrouwen verfijnden thuis hun taalvaardigheden. Zij hielpen hun kinderen met het huiswerk, zij voerden het woord in de plaatselijke bank en spraken met de priester. Zo is een matriachale cultuur ontstaan, die tot in de jaren 70 overeind bleef.

Hemel

Het aantal trap treden naar de kapel Nossa Senhora dos Anjos is gelijk aan het aantal kralen in een rozenkrans. Azulejos versieren de muren er met teksten als ‘zodat je je liefdevolle moeder niet vergeet’ en ‘Maria, bedankt voor je moederlijke tederheid’. Als uit het kapelletje een familie komt, vertelt de vader over een dame die een van haar kinderen verloor. Om haar kind in de hemel te krijgen, besloot ze in haar restaurant een tafel vrij te laten voor de armen, die er konden aanschuiven voor een gratis maaltijd. Ze heeft het haar leven lang volgehouden. Die moeder heette, jawel, Maria. ■

De reis

Vlieg naar hoofdeiland São Miguel. Pak vervolgens het vliegtuig of de ferry naar Santa Maria. Kijk op: flytap.com; sata.pt; atlanticoline.com

Het eiland

Santa Maria is klein, nog geen 100 vierkante kilometer (de helft van Schiermonnikoog). Het is heerlijk voor een paar dagen wandelen. Er zijn diverse routes uitgezet, waaronder een rondwandeling van 78 kilometer. Plan ook bezoeken aan de rode woestijn Barreiro da Fanecca, de lavakolommen van Ribeira de Maloás en aan Paquete Praia Formosa, een restaurant aan het witte strand.

Meer informatie

visitazores.com (ook voor accommodatie); visitportugal.com

Onze reisreportages zijn soms (deels) betaald door reisorganisaties. Zij hebben geen invloed op de tekst, de foto's en de vormgeving.